

van de natuurlijke kleur van tomatensap af tot een *koffiekleur* toe, dit laatste veroorzaakt door te sterke en/of te langdurige sterilisatie. Het vitaminegehalte van deze bruiningekleurde sappen was steeds te laag, maar de natuurlijke kleur ging niet steeds gepaard met een hoger vitaminegehalte.

CH. W. F. WINCKEL

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zo nodig enige bekorting aan te brengen

GESLACHTSFUNCTIE EN EPILEPSIE

In aansluiting aan het artikel van dr. J. J. H. M. KLESSENS over geslachtsfunctie en epilepsie (dit *Tijdschrift*, 17 Juli 1948, blz. 2154 seq.) zij het mij vergund te wijzen op een minder bekende plaats bij LUCRETIVS (95—52 v.C.), die in zijn leerdicht *De rerum natura* (Over de natuur der dingen) ons deze les geeft (Boek 6, vs 791 seq.):

Nocturnumque recens extinctum lumen ubi acri
nidore offendit nares, consopit ibidem,
concidere et spumas qui morbo mittere suevit.
Castoreoque gravi mulier sopita recumbit
et manibus nitidum teneris opus effluit ei
tempore eo si odoratast quo menstrua solvit.

(De cursivering is van mij)

(Vertaald: Wanneer de scherpe walm van een pas uitgebluste lamp het reukorgaan onaangenaam aandoet bij iemand, die als lijder aan vallende ziekte gewoon is, met schuim op de mond, neer te storten, dan doet hij hem op de plaats zelf in diepe slaap vallen. En door de sterke geur van bevergeil leunt de vrouw bedwelmd achterover en laat zij haar schitterende handwerk uit haar fijne handen glijden, *indien zij deze geur inademt ten tijde van de maandstonden*).

Rotterdam, 20 Juli 1948

A. G. J. HERMANS

OEFENCENTRUM VOOR GEAMPUTEERDEN

In zijn artikel: „Indrukken uit een tijdelijk oefencentrum voor geamputeerden” in het *N. T. v. G.* 92, III, 28, blz. 2126, van 10 Juli 1948, geeft collega VAN ARKEL ons een indrukwekkend beeld van de moeilijkheden, waarmee hij bij de nazorg voor geamputeerden te kampen had. De daar genoemde feiten nopen iedere orthopaed en chirurg, bij dit onderwerp stil te staan. Het is haast ongelooflijk, dat zulke gebreken in ons land, bij een overigens zo voortreffelijke medische verzorging en sociale voorziening, mogelijk zijn. Het behoeft geen betoog, dat wij allen eraan moeten medewerken, om deze tekortkomingen uit de weg te ruimen. Wij betwijfelen echter, dat de stichting van een centrum voor geamputeerden daartoe de beste oplossing zal geven. Een dergelijk centrum kan immers te gemakkelijk tot een toevluchtsoord voor werkschuwe lieden en tot een kweekplaats van neuroses worden.

Het is duidelijk, dat men alleen dan tot een behoorlijke oplossing van de moeilijkheden kan komen, wanneer chirurg of orthopaed, instrumentmaker, oefenmeester, psychotechnicus en adviseur voor beroepskeuze regelmatig samenwerken en elkander kunnen aanvullen. Het is echter de vraag, of men dit doel het beste zal bereiken, wanneer men een groot aantal gebrekkigen in één inrichting concentreert. Het lijkt ons integendeel juist belangrijk, om de mogelijkheden tot een goede verzorging van lichamelijk gebrekkigen te decentraliseren, waarbij de patiënten zoveel mogelijk in hun eigen omgeving en huiselijk milieu worden gehouden; een groot aantal ziekenhuizen over het land verspreid zullen dan de gelegenheid tot het verstrekken van de vereiste

behandeling moeten kunnen bieden. Ons land beschikt over een zo goede verdeling van chirurgen en orthopaeden, die door heilgymnasten-masseurs en instrumentmakers ter zijde kunnen worden gestaan, dat centralisatie hier in strijd zou zijn met de historische ontwikkeling van de medische verzorging van welke categorie patiënten dan ook. Ook wat de bouw van protheses bet. eeft, verkeren wij in de zeer gelukkige situatie de patiënten van goede Nederlandse protheses te kunnen voorzien, welke ter plaatse kunnen worden afgewerkt en aan de eisen van het individuele geval kunnen worden aangepast. Er zijn dan ook geen medische redenen, die ons tot import op dit gebied zouden kunnen dwingen. De Nederlandse Stichting tot Bevordering der Chirurgische Wetenschappen is een belangrijke stap tot een hechtere eenheid onder de aangesloten specialismes en hun leden onderling. Het lijkt ons dan ook van belang, gezamenlijk algemene gedragslijnen voor de verzorging van geamputeerden door middel van dit lichaam uit te werken en de verzorging van het individuele geval aan de telkens betrokken specialist over te laten. Dat zij hierbij van de leden van het Nederlands Genootschap voor Heilgymnastiek en Massage en van de Vakgroep vervaardigers van medische en orthopaedische instrumenten en bandages belangrijke steun zullen ondervinden, valt niet te betwijfelen, temeer daar deze verenigingen bij de verzorging der patiënten betrokken moeten zijn.

Vervolgens moeten de getroffen en spoedig weer in bedrijven worden te werk gesteld. Langs deze weg menen wij de getroffen een optimale verzorging te kunnen bieden, waarbij tevens in een sociale behoefte wordt voorzien op een wijze, welke veel minder kostbaar zal zijn, dan indien men oefencentra sticht.

Utrecht, 16 Juli 1948

G. CHAPCHAL

BEHANDELING VAN KINKHOEST

Ongeveer 30 jaar geleden stond in een Amerikaans tijdschrift het volgende recept voor de behandeling van kinkhoest. Aangezien de toen in zwang zijnde middelen mij maar matig bevielen, heb ik dat Amerikaanse recept toegepast. Het resultaat was dat ik nooit anders meer heb gebruikt. Het ging uitstekend en de kinderen namen het volgens de moeders graag.

R.

solutio peroxyd. hydrogenii	70
aqua depurat.	100
sirup. balsam. tolut.	330

Om de 2 uur een theelepeltot een papelepel (naar leeftijd).

Nunspeet, 19 Juli 1948

A. VERSCHOOR

DERMATITIS AAN DE KUITEN

Mijn dank aan de vele collegae, zowel uit Amsterdam West, Zuid, als Oost voor hun mededelingen. Inmiddels heeft de G.G.D. een onderzoek ingesteld. Merkwaardigerwijze komt juist nu in de *Lancet* van 10 Juli l.l. een artikel voor van dr. KINNEAR uit Dundee, getiteld „Epidemic of bullous erythema on legs due to bed-bugs”. Hij beschrijft een soortgelijke aandoening aan de achterkant der kuiten bij vrouwen, door de trambanken ontstaan, doch veroorzaakt door talrijke bedwantsen, die in de spleten van de trambanken verscholen zouden zitten. Deze wantsen zouden dan overdag (dus niet zoals zij gewoonlijk doen des nachts) hun bloeddorstig werk verrichten. Na desinfectie van de trams was de epidemie verdwenen.

De stempelvormige afdrucken welke wij hier zien, lijken mij toch eerder door chemische stoffen te zijn veroorzaakt.

Amsterdam, 18 Juli 1948

I. VAN DAAL

MEDEDELING VAN HET RIJKSBUROU VOOR CHEMISCHE EN PHARMACEUTISCHE PRODUCTEN

Door het Bedrijfschap voor Suiker werden per 1 Juli j.l. suikertoewijzingen aan apothekers, apotheekhoudende geneeskundigen, dierenartsen en ziekenhuizen